

her foreligger for Dommere samt for Embeds- og Bestillingsmænd ved Retten. Under Forhandlingen om den vedtagne Retsplejeordning baade i 1901 og 1903 og nu i forrige Samling har det fra alle Sider været erkendt, at selv om der ikke kom nogen ny Ordning af Retsplejen, maatte de tilsvarende Dommere og Embeds- og Bestillingsmænd ved de nu bestaaende Retter have en Forøgelse af deres Løn, svarende til deres Stillingers Betydning og til den Rolle, de i det hele taget spille, og med Rette blev det derfor sagt fra flere Sider, at de Udgifter, som dertil var nødvendige, ikke med Føje kunde skydes over paa eller motiveres ved eller lægges den nye Lov om Retsplejens Ordning til Last; thi de vilde alligevel være nødvendige.

Med Hensyn til det Forslag til Lønningslov, som nu foreligger her, er jeg tilbøjelig til i høj Grad at prise de Bemærkninger, hvormed det ledsages; thi de indeholde gode, sunde og grundede Betragtninger over, hvorfor Lønningerne maa forhøjes for Dommere og Embeds- og Bestillingsmænd ved Retterne. Jeg er i mindre Grad glad ved selve de Lønninger, som ere foreslaaede, thi de forekomme mig paa enkelte og egentlig ikke uvæsentlige Punkter at gaa under det, som Bemærkningerne til Lovforslaget maatte føre til som en naturlig Konklusion af de Betragtninger, som der ere fremhævede. Naar jeg bortser fra Begivenhederne i 1880—81, da der blev forelagt et Lovforslag herom, er det jo første Gang, at vi behandle et Lovforslag angaaende disse Lønninger, idet det Forslag, som i Fjor blev stillet fra privat Side, jo ikke blev gennemgaaende drøftet, men havnede i de midlertidige Bestemmelser, som nu indeholdes i Loven om Retsplejens Ordning. Bortset altsaa fra dette sidste og fra Forslaget fra 1880—81 har dette Spørgsmaal været behandlet to Steder. Det har været behandlet i den anden Proceskommission, som afgav sin Betænkning i 90erne, og desuden har det, hvad der ikke er ubekendt og ogsaa er blevet meddelt mig i min Egenskab af Rigsdagsmand, og hvad jeg altsaa ikke røber noget ved at meddele, været behandlet af en Kommission af Dommere samtidig med, at vi behandlede Lovforslaget om Rettens Pleje i forrige Samling. Jeg finder nu, at Lønningerne i det foreliggende Forslags § 1 paa nogle Steder ere satte lavere, end de efter disse Forbilleder formentlig burde sættes:

Jeg skal ikke dvæle ved Højesteretslønningerne. For Justitiarius er det maa-ske lidt løjerligt, at Lønnen er sat til et saadant, om jeg maa kalde det, bruddet Tal som 11,600 Kr.; men det er jo underordnet. Dernæst har jeg ganske vist ogsaa nogle Betæneligheder ved, at de øvrige Højesteretsdommers Løn fastsættes til 7,500 Kr. stigende til 9,500 Kr. Dette Maksimum er der kun faa Højesteretsdommere, der ville naa op til, naar vi gaa ud fra, at de blive Højesteretsdommere mellem 50 og 60 Aar og saa først skulle naa op til det højeste efter 20 Aars Forløb. [Justitsministeren (Svend Høgsbro): De stige hvert tredje Aar]. Ja, det er ganske rigtigt, men selv da vil det være 12 Aar, og kun de færreste ville naa op paa det højeste Trin. Den Dommerkommission, som blev nedsat i Fjor, havde jo foreslaaet 8,000 Kr. stigende til 10,000 Kr. Naa, det kan man for saa vidt ogsaa betragte som et underordnet Punkt, og jeg indrømmer, at den Omstændighed, at man fra den gældende Lov har bibeholdt det noget usædvanlige, at Lønnen stiger hvert tredje Aar, noget bøder paa denne Afknappning med 500 Kr.

Men hvad jeg særlig vilde henlede Opmærksomheden paa, er den Bestemmelse, der er truffen angaaende Lønnen for Landsdommerne — altsaa ikke Formændene —, nemlig, at deres Begyndelsesløn kun er sat til 5,000 Kr. Det er, mener jeg, for knapt. Det fyldestgør ikke den Betragtning, som er fremhævet i Motiverne, og som er saa naturlig, at man ønsker at gøre Stillingen saa uafhængig, at ikke blot Folk med Formue kunne være tjente med at søge ind i disse Embeder, men ogsaa dygtige Kræfter uden Formue. Dernæst maa det kræves, at Lønningerne svare til Stillingens Anseelse og Betydning, og den er jo efter den nye Lov om Retsplejen meget betydelig, idet Landsretten delvis betyder en Højesteret og faar en saa fremtrædende Opgave, at Lønningerne ikke bør staa i noget Misforhold dertil. Endelig har man — hvilket, saa vidt jeg erindrer, ogsaa udtales i Lovforslagets Bemærkninger — ønsket, at Underdommere skulde kunne rykke op i disse Stillinger. Man ønsker disse besatte ikke altid eller særlig fra Centraladministrationens Kontorer, idet man vilde anse det for ønskeligt, og det er det ogsaa i Almindelighed, at Mænd, der have indhøstet Erfaringer ude i Livet i deres Stillinger som Underdommere og Politimestre, skulde kunne rykke op til Medlemmer af Landsretterne